

INTERVIEW NICOLIEN SAUERBREIJ, SNOWBOARDSTER VAN GOUD, HAD ALS TOPSPORTER AL EEN DRUK LEVEN

EN NU NOG STEEDS

'Ik moet om de paar jaar de uitknop indrukken'

Nicolien Sauerbreij (42), in 2010 op haar snowboard naar het goud, is nog altijd de enige Nederlandse olympiër met een medaille in de sneeuw. Nu gaat ze als Duracell-konijntje daar waar de wind waait, van hot naar her, al met al een gesjeesd leven. „Je gaat maar door en door en door.”

Tekst Pim Bijl

Als Nicolien Sauerbreij praat, praten haar handen vrolijk mee. En of Sauerbreij praat. Welbespraakt is ze, enthousiast verhalend, de ene na de andere zin in rap tempo volgend – begeleid door grootse gebaren. En nu zwaait ze met haar rechterhand vlak over de tafel en lanceert ze bijna de mobiel, die voor haar neus ligt om het gesprek op te nemen, voor een vlucht door de lunchzaak. „Doet-ie het nog?“, vraagt Sauerbreij, hardop lachend, als ze de mobiel weer recht heeft gelegd. „Want als je dit snelle gekakel uit het hoofd zou moeten reconstrueren...”

Hollen en amper stilstaan. Na een volle dag in de weer komt het geregeld voor dat ze zich afvraagt wat heb ik eigenlijk allemaal gedaan vandaag? „Het zal een beetje de aard van het beestje zijn”, zegt ze. „Een bezig bijtje, maar wel prima. Mijn ouders zijn ook van die Duracell-konijntjes. Dus ja: het zal wel in de genen zitten.”

In 2015, na achttien jaar snowboarden in de wereldtop, stopte de olympisch kampioen van 2010. Min of meer geruisloos. Een groots afscheid hoefde van haar niet, waardoor mensen haar nog altijd vragen hoe het met haar trainingen gaat. Terwijl ze inmiddels druk is met, tsja, van alles. Met de massagepraktijk die ze heeft met haar zus Marieke, het geven van massages aan gehandicapten, het geven van online trainingen, haar werk voor a.s.r. Vitality, presentaties, het begeleiden van jonge sporttalenten als de 16-jarige snowboarder Yuri Zorge en bij de komende Winterspelen weer commentaar geven voor Eurosport. En, in 2019, deed ze met volle toewijding mee aan *Dancing on Ice*. „Ik ga daar waar de wind waait.”

“ Het reizen is mooi, maar ik wist soms niet of ik op het vliegveld in New York of Tokio was **”**

– Nicolien Sauerbreij

„Als schaatsster is er een bepaalde route die je kunt volgen. Er zijn gewesten, commerciële teams. Dat heb ik niet gekend. Er was niks. Wilde je iets, dan was het aan jezelf om mensen om je heen te verzamelen. Maar het paste wel bij wat ik heb meegekregen van mijn ouders: niet denken in grenzen, maar in mogelijkheden.”

Niet voor niets is zij in het land van schaatsers de eerste en vooralsnog enige olympiër met een medaille op de sneeuw. Het maakte haar ook Sportvrouw van het Jaar, een dikke elf jaar geleden. Maar de weg naar haar sportieve hoogtepunt in het Canadese Vancouver was lang, nog nooit bewandeld en verlies alle behalve vanzelf, benadrukt ze dees middag. Vader Maarten was skileraar, dat hielp. Maar niets uitgestippeld,

◀ 2010: Sauerbreij komt als eerste over de finish en verovert olympisch goud. FOTO PIMBAS

◀ Stralend met haar gouden plak tijdens de medailleceremonie in Vancouver. FOTO PIMBAS

alles zelf moeten uitvinden. Bekend is het wax-incident als medaillekanshebber op de Spelen in 2002. Maar er waren ook fysieke tegenslagen als haar hernia, de voortdurende onvrede over het gebrek aan steun van de bond en NOC*NSF, de financiële moeilijkheden, de eeuwige trippes met de camper om maar in de sneeuw te kunnen trainen.

Als ze het allemaal zo opsomt, begrijpt ze wel hoe uniek haar gouden medaille is. Vreemd dat ze dat lange tijd niet zo heeft gevoeld. „5,5 miljoen mensen hebben mij toen gezien. In de maanden daarna kwamen mensen op me af. Ze bedankten me, vertelden waar ze waren op dat moment en hoe mooi en hoe uniek het wel niet was. En ik ging aan mezelf twijfelen. Want dat besef had ik zelf niet gehad. En ruim twee jaar later nog steeds niet.”

Neer?
„Nooit!”

Waarom kwam dat?

„Je gaat maar door en door en door en door. Ik heb echt van weinig dingen spijt, maar iets meer bewustwording van wat je aan het doen bent, waar je bent en wat je resultaat waard is, was fijn geweest. Bij ons was eind maart het seizoen klaar en dan was er een week vakantie voor ik nieuw materiaal ging testen in het buitenland. Van april tot eind oktober zat ik om de twee weken op de gletsjer en de rest van de winter was er altijd een volgende trip naar een wedstrijd.

Het reizen is mooi, zeker in het begin, maar ik wist soms niet meer of ik op het vliegveld in New York of Tokio was. Je volgt de kudde naar de gate, gooit er een slaappil in en wordt op een ander vliegveld wakker. Vaak was er één

dag om thuis de tas te pakken en met heel veel geluk tikte ik dan mijn eigen bed één nacht aan.”

Een gesjeesd leven.

„Absoluut. Dat was het. En Vancouver is het allermeest voorbeeld. Op 26 februari won ik, op de 27ste was de sluitingsceremonie, op de 28ste vlogen we naar huis, op de 29ste ging ik naar de koningin om geridderd te worden en diezelfde avond vloog ik naar Moskou om een wedstrijd te doen, anderhalve dag daarna moeten door naar Italië waar ik in de wereldbeker het algemeen klassement won. Nou, dan heb je dus ergens tussen door ook olympisch goud gewonnen. Dat was waarom ik helemaal niet besefte wat ik had gedaan. Alleen maar sjezen-sjezen-sjezen.”

En toen je na dat seizoen thuis kwam?

„Ik kreeg de meest bizarre verzoeken. Nou, ik heb er een paar gekke dingen tussenuit gepakt. Een herendier.” Met een dikke knipoging: „Ik dacht: ik ben niet van plan in transitie te gaan, dus laat ik dat maar doen. En een Robijn-reclame. Dat soort dingen. In elk geval heb ik geen rust gepakt.”

Voor ze het wist stond de eerste wereldbeker van het post-olympische seizoen alweer voor de deur. „Twee dagen van tevoren dacht ik ineens: ik kan niet meer, ik ben kapot.” Ze ging van start, natuurlijk, maar het werd geen goed seizoen. „Ik was dichterbij huilen dan lachen. Gewoon over de grens. Maar waar of wanneer herstel je? Niet. Gewoon niet naar jezelf luisteren.”

Aan het einde van dat seizoen ging ze met haar zus naar een all-inclusive hotel op Gran Canaria. Voor het eerst nam ze rust. Een week. Jaren op of over het randje hadden erin gehakt. Een jaar later

◀ Nicolien Sauerbreij thuis in Zevenhoven. „Ik ben een bezig bijtje, maar wel prima. Mijn ouders zijn ook van die Duracell-konijntjes.” FOTO MARLIES WESSELS

was er nog steeds die gedachte: het halen van goud was een roes. „Ik was nog geen ochtend opgestaan met een bijzonder gevoel. Best wel bizar en best wel zonde.” Ze moest iets. Misschien een taetoege, dacht ze even. „Dat hebben toch al die sporters? Op de gekste plekken op hun lichaam zelfs. Maar ik had er de lef niet voor. Dacht ook: wat als je ouder bent en een gerimpeld lijf hebt?” Overal waar ze kwam, zag ze monden openvallen als ze haar gouden plak meenam. Ineens wist ze het. Ze zou er een ring van laten maken.

Verschrompeld klompje

Zij naar een sjieke juwelier. In een trainingspak na een voetbaltraining. Pakte ‘het ding’ uit haar zak en ‘gooid’ m’ op de toonbank met de boodschap: hier wil ik een ring van laten maken. Bedrijfsleider erbij, jeetje, zo simpel als zij dacht was haar vraag dus niet. Of er behalve goud ook koper in zat? En inderdaad. Volleyballer Bas van de Goor liep inmiddels met een zwaar gehavende medaille rond. „Echt heel zonde. Want als koper is beschadigd en in aanmaking komt met zuurstof, gaat het oxideren. Bas heeft dus gewoon een verschrompeld klompje aan een touwtje zitten. Dat wilde ik nou weer niet.”

Maar het kwam goed. Het goud van de buitencant van haar medaille gevijld. Gesmolten en gevormd tot een fraaie ring voor om haar vinger. „En omdat ik zo wapper met mijn handen, zie ik ‘m vaak”, zegt ze. „Heb ik dus vaker door dat ik iets bijzonders heb gedaan.”

Al wordt ze daar sowieso elke winter aan herinnerd. Een soort seizoensarbeid. Morgen wordt de *Andere Tijden Sport*-aflevering over door overbelichte dia’s van vroeger, van de klimrekken, touwladders, rekstok en ringen in de woonkamer van het ouderlijk huis. „Ik had er eerst helemaal geen zin in, maar dan doe je heel het verhaal en dan besef je wel: het is geen gewone weg geweest, het is ook geen gewone medaille. Waarom zit jij nu met mij hiertje? Had ook met een schaatsster kunnen gaan zitten, maar dat doe je heel de winter al.” Lachend. „Ergens zal ik de rest van de winter worden uitgenodigd, omdat de sneeuwmedaille er ook bij moet.”

Op een snowboard staat ze niet graag meer. Die bleef bij de wintersportvakantie bij de Weissensee lang onaangetroffen. Maar de aard van het beestje is onveranderd. Benieuwd naar de spannende wending die haar leven kan krijgen als ze vol voor rust gaat. De keerzijde: levend op het randje of erover. Altijd op zoek naar

▲ Sauerbreij toont de ring die ze heeft laten maken van haar gouden medaille. FOTO MARLIES WESSELS

de balans. Haar footprint is groot geweest. Prima dat ze nu wat minder reist dus. Maar het randje blijft ook zonder al gereis rond de wereld loeren. Na Vancouver dus. Het eerste werkzame jaar na haar snowboard-afschied. Het jaar van de Winterspelen in Pyeongchang. Het jaar van *Dancing on Ice*. „Dat het eigenlijk weer alleen maar gigantisch doorgaan is en ik bijna geen adem kan halen.”

“ Die denderende trein wil ik niet, maar als-ie voorbijkomt, spring ik er toch weer op **”**

– Nicolien Sauerbreij

Waarom ze al die dingen dan toch aangrijpt? „*Dancing on Ice* vond ik bijvoorbeeld te gek. Vijf maanden weer als topsporter leven, 60 uur in de week. Maar ook heftig, bijna geen daglicht zien. Volledig buiten mijn comfortzone, want ik beheerste het totaal niet. En toen dat afgelopen was, werd ik ziek. Op 16 maart de lockdown, op 21 maart kreeg ik corona. Was een van de eersten en echt zo slap als een vaaddoek. In die zomer moest ik opbouwen van wandelen naar een paar minuten hardlopen. De hel. Alles was te veel. En niemand ziet iets aan je. Iets van een burn-out en heel ziek worden, hoe je het ook wilt noemen: het heeft elkaar leuk gepasseerd.”

Spanning

Maar spijt? Niet of nauwelijks. „Inderdaad, ik moet om de paar jaar even de uitknop indrukken. Dan val ik nog meer terug op de basis die mij als sporter ook altijd zo ver heeft gebracht. Goed slapen en gezond eten. Pak ik de boot naar Amsterdam en terug en geniet ik met vrienden. Natuurlijk wil ik niet opnieuw bijna overspannen raken. Die denderende trein wil ik niet, maar als-ie voorbijkomt, spring ik er toch weer op. Dan denk ik toch weer: dat juist ik dat nou mee mag maken. Dat is wat de spanning zit.”